

12.09.2019

№ 135 ЛПК/16-31-13-02-16

ІНДИВІДУАЛЬНА ПОДАТКОВА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Головне управління Державної фіскальної служби у Полтавській області відповідно до ст. 52 Податкового кодексу України від 02.12.2010 за №2755-VI зі змінами та доповненнями (далі - ПКУ) розглянуло запит на отримання індивідуальної податкової консультації щодо практичного застосування фізичною особою - підприємцем - платником єдиного податку другої групи норм чинного законодавства та в межах компетенції повідомляє наступне.

Відповідно до п.п. 1 п. 292.1 ст. 292 ПКУ доходом платника єдиного податку фізичної особи - підприємця є дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній п. 292.3 ст. 292 ПКУ. При цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке належить на праві власності фізичній особі та використовується в її господарській діяльності.

Крім того, перелік доходів, які не включаються до складу доходу платника єдиного податку, визначено п. 292.11 ст. 292 ПКУ.

Відповідно до Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 12.11.2003 № 492, поточні банківські рахунки для фізичних осіб - резидентів поділяються на поточні рахунки фізичних осіб - підприємців, які відкриваються для здійснення підприємницької діяльності та поточні рахунки фізичних осіб, які не є підприємцями.

Одночасно зазначаємо, що відповідно до ст. 44 Господарського кодексу України підприємництво здійснюється на основі вільного розпорядження прибутком, що залишається у підприємця після сплати податків, зборів та інших платежів, передбачених законом.

Фізична особа - підприємець має право вільно користуватися коштами для власних потреб з розрахункового рахунку, який відкрито для здійснення господарської діяльності, за умови сплати всіх податків, зборів та інших платежів, передбачених чинним законодавством, від підприємницької діяльності.

Відповідно до п.п. 296.1.1 п. 296.1 ст. 296 ПКУ платники єдиного податку ведуть облік доходів у порядку, визначеному пп. 296.1.1 - 296.1.3 п. 296.1 ст. 296 ПКУ.

Фізичні особи – підприємці першої і другої груп та платники єдиного податку третьої групи, які не є платниками податку на додану вартість, ведуть Книгу обліку доходів (далі – Книга) шляхом щоденного відображення отриманих доходів від провадження підприємницької діяльності за підсумками робочого дня, відображення отриманих доходів.

Форма Книги та Порядок її ведення затверджені наказом Міністерства фінансів України 19.06.2015 № 579 та зареєстрований в Міністерстві юстиції України 07.07.2015 за № 800/27245 (далі – Порядок № 579).

Пунктом 5 Порядку № 579 визначено, що записи у Книзі виконуються за підсумками робочого дня, протягом якого отримано дохід, зокрема про кошти, які надійшли на поточний рахунок платника податку та/або які отримано готівкою, вартість безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг).

Дані Книги використовуються платником податку для заповнення податкової декларації платника єдиного податку.

Отже, кошти, які надійшли на розрахунковий рахунок, який відкрито фізичною особою для здійснення підприємницької діяльності, включаються до доходу фізичної особи – підприємця – платника єдиного податку, з врахуванням вимог ст. 292 ПКУ.

Пунктом 6 ст. 9 Закону України від 06 липня 1995 року N 265/95-ВР "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг", із змінами та доповненнями, передбачено, що реєстратори розрахункових операцій (далі - РРО) та розрахункові книжки не застосовуються при продажу товарів (крім технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, а також лікарських засобів та виробів медичного призначення) (наданні послуг) фізичними особами - підприємцями, які відносяться відповідно до ПКУ, до груп платників єдиного податку, що не застосовують РРО.

Відповідно до п. 296.10 ст. 296 ПКУ РРО не застосовуються платниками єдиного податку:

першої групи;

другої - четвертої груп (фізичні особи - підприємці) незалежно від обраного виду діяльності, обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 1000000 гривень. У разі перевищення в календарному році обсягу доходу понад 1000000 гривень застосування РРО для такого платника єдиного податку є обов'язковим. Застосування РРО розпочинається з першого числа першого місяця кварталу, наступного за виникненням такого перевищення, та продовжується у всіх наступних податкових періодах протягом реєстрації суб'єкта господарювання як платника єдиного податку.

Норми п. 296.10 ст. 296 ПКУ не поширюються на платників єдиного податку, які здійснюють реалізацію технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, а також лікарських засобів та виробів медичного призначення.

Доходом платника єдиного податку для фізичної особи - підприємця є дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній п. 292.3 ст. 292 ПКУ. При цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке належить на праві власності фізичній особі та використовується в її господарській діяльності (пп. 1 п. 292.1 ст. 292 ПКУ).

Згідно з п. 296.1 ст. 296 ПКУ платники єдиного податку першої і другої груп та платники єдиного податку третьої групи (фізичні особи - підприємці), які не є платниками податку на додану вартість, повинні забезпечити ведення книги обліку доходів, платники єдиного податку третьої групи (фізичні особи - підприємці), які є платниками податку на додану вартість, - книги доходів та витрат шляхом щоденного, за підсумками робочого дня, відображення отриманих доходів.

Дані книги використовуються платником єдиного податку для заповнення податкової декларації платника єдиного податку.

Враховуючи вищенаведене, фізичні особи - підприємці - платники єдиного податку другої - четвертої груп, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або в безготівковій формі (із застосуванням платіжних карток, чеків, жетонів тощо), при продажу товарів (наданні послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг з метою визначення необхідності застосування РРО повинні самостійно визначити перевищення обсягу доходу понад 1000000 гривень. При цьому враховується обсяг доходу за поточний звітний податковий рік. Обсяг доходу з метою застосування критерію (понад 1000000 гривень) визначається з урахуванням всіх доходів, які відповідно до ст. 292 ПКУ включаються до складу доходу платника єдиного податку - фізичної особи - підприємця.

У разі здійснення реалізації технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, а також лікарських засобів та виробів медичного призначення платники єдиного податку незалежно від обсягу доходу зобов'язані застосовувати РРО з роздрукуванням відповідних розрахункових документів.

Відповідно п. 52.2 ст. 52 ПКУ податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.